

ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egész évre 6 ft.
 Félévre 3 ft.
 Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmontellen levelek csak ismert keszektől fogadhatók el.

Készletek nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A szilárdított minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HÍRDETÉS DÍJA
 hivatalos hirdetéseknek.
 Minden sor után 1 kr.
 Azonfelül bérlet 30 kr.

Kiemelt díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért törmérték szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítottatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szülők és tanítók.

Mindenütt az országban megnyitlak a kisdetek hajlékai és beléptek az iskolás gyermekek, hogy tanuljanak honszeretetet, istenféltemet és ami ezeket az életben előmozdítani képes. A szülő, ki eddig gondozta gyermekét, örömmel bocsájta oda őt, hiszen az iskola leveszi felelősségének egy részét, képzelete megnöveszti a kisdetet s jól tudja, hogy ami magas polcot elér majd gyermeke, annak alapját most rakja le a népiskola. A népiskola felé irányul tehát annyi ezer embernek a szeme és aki csak egyetlen egyszer próbálta meg saját gyermekének komoly tanítását, az bizonyára méltányolni fogja a tanítónak évi fáradságát, ki oly sok gyermeket tanít, a kik nem az óvéi, hanem a hazáéi.

Nem a szülők, az egész haza bizza rájuk gyermekeit, legifjabb nemzedékét. Mióta a népiskolát a művelt nemzetek szentélyeinek tekintik, Magyarország is érzi, és talán jobban mint bármely más állam, a népiskolák fontosságát. A népiskolától várjuk, hogy derék polgárok, igaz magyarok, hasznos munkásai nemzeti fejlődésünknek fognak kikerülni termékeiből s tőlük várjuk, hogy a jövő nemzedék kevesebbet fog szenvedni saját emléinken élősködő honárulóktól, kik átoknak tekintik, mi ránk áldás, szegyenek, mi nekünk büszkeség, kik megveitük nyelvünket, államunkat és elvakítva, elbódítva még csak nem is fényes ábrándoktól, annyiszor teszik próbára a magyar nemzet türelmét.

Valamint az erős férfiú inkább boszusan türi a gyerkőcök ficánkolását, semhogy kezét a gyenge had ellen felemelje: úgy áll kézzel szembe a nemzet azokkal a lelketlenekkel szemben, kik gyengeségükben bizva mindig merészebben üzik galád mesterségüket.

De mégsem kézzel szembe. Cseleked-

TÁRCA.

Alvinczy tábornagy olaszországi hadjárata.

(1796. október 29-től, november 21-ig.)

— A „Zemplén” eredeti tárcája, —

VI.

Provera 14-én Anghiári mellett hidat vetet; 15-én viradatkor a folyón átkel s Mantua felé igyekszik. A hid védelmére 1500 embert hagyott, a kiket Augerau mind egy lábíg elfogott és a hidat hatalmába ejtette.

Mikor délután 3 órakor Napóleon megtudta, hogy Provera Anghiári mellett hidat vetet, előre tudta a következést. Alvinczy üldözését, Massena Murat és Joubert-re bízta, maga négy ezreddel Mantua elé sietett. A Provera előcsapatját vezénylő Hohenzollern, fehér köpenyeikbe burkolt lovas ezrede élén, 16-án megjelent St.-Giorgio kapuja előtt; tudván azt, hogy az előváros nincs megerősítve, reményl, hogy a futó sáncokon átvághat. A Hohenzollern huszárai ép úgy mutattak, mint az I. sz. francia huszárezred; de mégis egy öreg őrmesternek szegte útját a fejébe az, hogy azok a fejer köpönyegek sokkal újabbak, mint hogy a Bercsényi* huszárokéi lehetnének. Erre az oldalra

* A francia I. sz. huszár-ezredet, a II. Rákóczi Ferenc főgenerálisa, Bercsényi, szervezte.

hetünk békessegesen, mint lovagias nemzet-hez illik. Megnyitjuk népiskoláinkat és tudjanak be azokba bármilyen nemzetségi gyermekek és tanulják meg azt szeretni, amit mi szeretünk és azért élni, miért mi élünk.

A nyelvre helyezzük a fősulyt, mert hazánk nyelvén ha beszélni tudnak, nem érzik magukat idegeneknek nálunk és az idegenség számos bajait ha nem ösmerik, akkor nehezebben lehet őket annyira elbutítani, hogy őket itt elnyomják s rab-ságba ejtik. Azután tanulják meg hazafias dalainkat. A nyelvet elfelejthetik, ha későbbi környezetükkel nem érintkezhetnek ezen a nyelven; de a dalok ismeretü hangjai mindig megmaradnak szívükben és kiolthatatlanná teszik a magyar hon iránt égő vágyaikat.

Különösen nemzeti szempontból kell megbecsülnünk a népiskolát nemcsak a városokban, de a legkisebb falvakban is. Ott a nép őseréjében lakik, könnyen hozzáférhető minden benyomás iránt s ha nem nyerjük mi meg őket, talán elcsábítja majd s hálójába keríti a mindig szélesebb mederben terjeszkedő ellenséges agitáció.

A városokban a művelt polgári elem előkészítésének feladata vár a népiskolákra. Egy öntudatos polgárság a legnagyobb szellemi és anyagi erőt képezi és ebben nagy szükség van, hogy az első ismeretek céltudatosak legyenek. Ne hiányozzék e nevelésből a hazafiság zománca sem, mely egyedül képes a bevett száraz anyagot költőivé s a gyermek naiv lelkének befogadhatóvá tenni.

Ilyen és hasonló nagy feladatokat kell a néptanítóknak teljesíteni. Mily hálával tartoznak irántuk a szülők?

Ne vélték, azonban, hogy ők fel vannak mentve minden kötelesség alól, ha elküldték iskolába gyermekeiket. A művelt szülő jól tudja, hogy az iskola nem helyet-

tesítője, hanem csak kiegészítője a családi tűzhelynek és nyomtalanul vesznek ki a tanítások a gyermek szívéből, ha otthon közönyt, vagy éppen az iskoláéval ellentétes irányzatot tapasztal. Ami nemes szellemet a gyermek az iskolából hoz, azt, mint idegenből hozott növényt, ápolgassák a szülők otthon, hogy kifejlődjék és nemes gyümölcsöt teremjen. Ilyképpen lesz az iskola a felnőtteknek is nemesítője, kik önmaguktól kevésbé volnának alkalmasak, az élet annyi baja között, magasabb szárnyalást adni lelkünknek.

Épp ily szent kötelesség, hogy a szülők a néptanítókat megbecsüljék. Ok még mindig a munkásoknak akhoz a fajához tartoznak, kik az önzetlenségre vannak kárhóztatva.

Akiknek nagy feladatokat kell megoldani, azok gyakran nagyrészt az idealizmusból táplálkoznak.

Ha az állam és községek nem képesek még való életük követelményeinek kielégítéséről gondoskodni: ám lássák a tanítók jutalmukat a társadalom szeretetében s a szülők hálójában.

A gyermek kedélyére is jótékony hatással lesz; ha a szülők hálójának megnyilatkozását, a tisztelet nyilvánulásait látják a tanító iránt és a szülők maguk is kötelesek erre.

Az anyagi erőben szűkölködőknek nagy megnyugvásul szolgál, ha erkölcsi jutalmakban részesülnek.

Ne legyen a tanító az utolsó a társadalomban és ne az iskola a szükséges intézmények utolsója, hanem emeltessenek az őket megillető polcra; mert ne feledjék, hogy két tényező képes a gyermeknek nevelését keresztülvinni, s egyik a másik nélkül tehetetlenül fog állni a nevelés nehéz munkájával szemben. Ez a két tényező: a szülők s a tanítók.

Mikrosz.

Massena hadteste Bassanóban állt meg; a francia főhadi-szállás visszatért Veronába. Alvinczy egy hadteste a Brentánál szedelőzködött. Ezt is megtámadták és a Piaven keresztül Olaszországból kikergették. Augerau tábornok Castelfranco felé, néhány előrsi csatározás után Trevisóba hatolt. Az összes osztrák sereg foszlánya Tirolba hátrált. Tirolban a hólepte közlekedő vonalak voltak Joubert-nek leküzdendő legnagyobb akadályai, de hát a francia gyalogság ennek is emberül megfelelt, s Trientet elfoglalta. A Bassanóban hadiszállásos Massena hadtestével az összekötött helyreállítására Victor tábornok Lavisóba és a Breuta völgyeibe küldetett.

A franciák több apró ütközetekben feles számú foglyokat ejtettek; utjukban mindenütt beteg császári katonákra s megtöltött raktárakra akadtak. A francia hadsereg oly állapotban volt, mint a Roveredo, Bassano és Arcole melletti csaták után. A mostani csaták győzedelmi jelvényeivel Bessieres Párisba küldetett.

A St.-Michael, Anghiári, Rivoli és Favorite melletti csatákban Alvinczy seregének több mint kétharmadát elveszté; 80,000 fegyveresből csak 25,000-et vitt vissza Ausztriába.**)

** A Rivoli és Favorite mellett vívott győzedelmekből, Bessieres a »Directorium»-nak elvitt 71 zászlót. Augerau ugyan-csak a Rivoli és Favorite melletti csaták győzedelmi jelvényeiből 13 zászlót, összesen 84 zászló. A Mantuában talált zászlókat számszerint 47-et, szintén Augerau vitte Párisba. Ez a körülmény legjobban meghatározza, úgy az Alvinczy hadseregének, valamint a Mantuába szorult helyőrségnek nagy számát.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye közis. bizottsága Ujhelyben f. hó 12-én tartotta havi rendes tanácskozását, ömeltósága a főispán elnöklete alatt. — Az alispán havi jelentéséből örömmel hoztuk köztudomásra, hogy a kolera vármegyénk területén nem tudott állandó fészkekre találni, pusztító ereje folyvást hanyatlak, úgy, hogy a járvány mielőbbi teljes megszűnését lehet remélni. Új betegedés már négy nap óta nem volt! A kolerától meglepett területek beütázása alkal-mával szerzett tapasztalatairól szólva az alispán, elösmeréssel emelte ki, hogy úgy a bogrogrközi, mint a szerencsi járások főszolgabirái a járvány elfojtásához megkívántató hatósági közreműködésben buzgó és fáradságot nem ösmerő kötelesség-érzettel jártak s járnak el. — Amerikába útlevél nélkül kivándorolt az ez évi augusztus hó folyamán 111 egyén, ellenben visszaérkezett 117. — Zsidó zugiskolákat újabban nem találtak. — Az alispán havi jelentésének felolvasása után főispán ömeltósága, ösmertetőn az okokat, melyek műlhatatlan- nül szükségessé tették, hogy T.-Lucz községbe jár- ványorvos küldessék, az ottan működött körörorvos pedig ügyködésétől felfüggesztessék: személyesen szerzett tapasztalatai alapján élszomorító képét tárta föl a múlt hó folyamán támadt árvizek által a felső járásokban okozott pusztulásoknak. Felvi- dékünk szegény népét inség fenyegeti. A kár nagysága, melyet a lakosság élélmicikkeinek, takarmányneműinek, gazdasági szerelvényeinek és hasonlóknak elveszté- sében szenvedett, habár a rémséges károk felvé- tele még befejezve nincsen, meg fogja közelíteni, ha felül nem haladjá, az egy milliót! Ömeltósága a maga részéről már figyelmesse tette az országos kormányt a súlyos csapásra, mely közságasági téren vármegyénknek felső járásait érte; most a közis. bizottságon van a sor, hogy a legszomorubb helyzetből támadható veszedelem elháritása iránt szükséges intézkedéseket megtegye. Indítványozta ömeltósága, hogy az árviztől sújtott vidékek gaz- dasági érdekeinek istapolása végett a pénzügyi és kereskedelemügyi ministerekhez felterjesztés in- tétessék, egyfelől, hogy az adóvégrehajtások fel- függesztessenek, másfelől hogy az árviztől sújtott járásokba vasúton szállítandó élelmi cikkek és ta- karmányneműek számára tariffa-kedvezmények biz- sositassanak. (Helyesítés) Addig is pedig, míg na- gyobb segedelmi források állanak rendelkezésre, ömeltósága az eddig összekoldult 4300 ftnyi pénz- készletről még felmaradt 2000 ftot továbbra is a teljesen vagyontalan szegények, özvegyek és alamizsnára szorult ügyefogyottak gyámolítására fogja fordítani. — Végül fölemlítette ömeltósága, hogy a Szinnán e f. hó 11-én tartott s díjazással egybekötött tenyész-marha kiállítást, mely minden várakozáson felül s általában jól sikerült, megte- kintette. A kiállításon 134 db. szarvas-marhat mutat- tak be és ezek között oly szépen sikerült pél- dányokat is, hogy a rendelkezésre álló díjakat mind kiosztották. — Dókus Gyula indítványára el- határozták, hogy az árviztől sújtott járások köz- segedelemre szoruló községeinek tervszerű gyá- molítása érdekében az inséges segítő bizottságok már most és sürgösen megalakíttassanak. (A tanács- kozás folyamán érkezett *Andrássy* Sándor grófnak,

*) A károk felvétele időközben megtörténvén, ma már pontosan meghatározhatjuk a kár óriási nagyságát, mely hatósági becslés szerint 1,022,137 ft 50 kr-ra rüg, éspedig a bodrogrközi járás 11 községében: 47,777 ft; a szinnai járásban: 100,000 ft; a sztropkai j. 28 községében: 107,650 ft; a varannai j. 38 községében: 364,416 ft, végre a n.-mihályi j. 35 községében 402,294 ft 50 kr. Szerk.

Mántua helyőrsége, már hosszabb idő óta, élelem dolgában fél részletre szorult; lovaikat is mind megették.

Napoleon tudatta *Wurmser*-rel a rivoli csata kimenetelét s feladása szólította fel. Búszkén fe- lelta vissza az öreg hadvezér, hogy élelmi szere még egy esztendeig is eltart. Nehány nappal később *Klenau*, segédtiszjtét *Serrurier*-hez küldte. *Klenau* már csak 3 hónapra való élelmiszerral dicsekedett, minthogy *Wurmser* meggyözött, hogy a várát alkalmas időben fel nem szabadíthatja; magatartását az elebe szabadó feltételektől teszi függővé. *Serrurier* *Klenau*, *Roverbelló*-ba, *Napo- leon*-hoz vitte.

A francia fővezér nem akarta, hogy *Klenau* felismerje. Felső kabátjába burkolózva hallgatta *Klenau* dicsekvéseit a rendelkezésükre álló élelmi készletek sokaságáról; azután asztalhoz ült és míg a két tiszt beszélgetett, körülbelől egy fél- óráig, a *Wurmser* előterjesztése alá oda irta fel- tételeit. Azután *Klenau*-hoz fordulva mondá: »Ha *Wurmser*nek 18—20 napra való elesége van és mégis a vár feladásáról beszél, úgy nem érdemel becsületes kapitulációt. Itt vannak feltételeim, ennyit engedek neki,« — evvel az iratot *Serrurier*nek átadván utasításként folytatta, »különbösen akarom, hogy *Wurmser* szabad legyen, mert kor- rát és érdemeit tisztelő és nem akarom, hogy a Bécsben ellene fondorkodók áldozatául essék. Ha a vár kapuit holnap megnyitja, az itt leirt felté- teleket engedem neki; ha 14 napot, egy hónapot, egy vagy két esztendőt késedelmeskedik, a felté- telek ugyan azok maradnak. Ha tetszik, az utolsó

mint a vármegyei gazd. egyesület elnökének, a közis. bizottsághoz intézett levele, melyben az ügybuzgó gróf-elnök azt a kérést terjeszti elő, hogy a vármegye területére fuvarozandó széna, zab és tengeri kedvezményes vasúti szállítása iránt a ke- resk. ügyi ministerhez felterjesztés intéztessék. E tárgyban már határozat hoztatván, a levél az irta- tokhoz csatoltatott.) — Következett a napirend. A felolvasott ministeri rendeletek sorából közér- érdeklő, hogy a keresk.-ügyi kir. minister az 1893. és 1894. évi várm. közúti költségvetést megerősítvén, életbeléptetés végett leküldötte. (Eszerint a mostan folyó két éves időszakban is úgy, mint volt az 1891—92-iki ciklusban, a törvényhatósági útdó 6(=hat)%-el fog kivettetni és beszedetni, az egy igás-napszám váltására 3 ft, egy kézi nap- szám folyó ára pedig 50 kr., vagyis egy kézi- minimum váltására 1 ft 50 kr. lesz.) — *Bárczy* Benedek, a sztropkai j. főszolgabirája, jelentette, hogy járása területén a zsidóknak temetőjük nincs, még a járás székhelyén sincs, úgy, hogy a sztropkai zsidók is halottaikat a Sztropkától egy kilométer- nyire fekvő tisinyiczei temetőbe szállítják, a távo- labbi helyekről pedig sokszor tíz községen is át kell vinni a hullát, míg vele a temetőig eljut- nak. — Előzve a visszassághoz járul még az is, hogy az ortodox-zsidók halottaikat nem zárják koporsóba, hanem zsúpszalmába göngyölgetve szállítják a temetőbe. Elképzelhető, hogy, kivált járványos időben, ez az állapot és rituális szokás mily veszedelemmel fenyegeti a községség érdekeit? (Az ügynek már előirtait lévén, a jelentést vélemény- adás végett közölték a tiszti főügyészszel.) — Az árvászékhez beérkezett 15,700 ügdb. (most több, mint tavaly 780 dbbal). Aug. hó folyamán feldol- goztak az előadók 2471 dbot, éspedig *Karsa* *Fe- renc* 396, *Spielenberg* *Barna* 446, *Pékary* *Gyula* 364, *Farkas* *Dezső* 472, *Póányi* *Gyula* 474 és *Klimó* *Menyhért* jegyző 319 ügdarabot, — elin- tétetlen maradt: 222 db. — A kir. ügyész jelen- tette, hogy a törvényeségi börtönben volt az aug.-i rablétszám 175, ebben elítélt 143. Nagy Mihály nagyközségben 25 rabmunkás dolgozik, naponta és fejenként 10 krnyi díjért, mely élelemjavításra szolgál. — A kir. tanfelügyelő bemutatá *S.-A.-Uj- hely* város képviselő-testületének folyamodását, hogy a városunkban felállítandó felsőbb leányisko- lára évenként bizonyos összeg szavaztatnék meg a vármegye közmiv. alapjából. A folyamodás még korai lévén, újból felterjesztést intézett a közis. bizottság a vall. és közokt. ministerhez, hogy a közis. bizottságnak a felsőbb leányiskola létesítése ügyében tett felterjesztését mielőbb válasra méltatni kegyeskedjék. — *Talya* nagyközségnek az ottan lévő kisedővő intézet átalakítására 500 ft., *Tolesva* nagyközségnek hasonló célra 400 ft., — végre *L.-Polyán* ev. ref. hitközségnek, hogy isko- láját rendbehozassa, 400 ftnyi, a közmiv. alap pénz- tárából kifizetendő segedelmet szavaztak meg. — Az államépítészeti hivatal főnökének jelentéséből megtudtuk, hogy az aug. 11. és 12-én rombolt árvizek köztünkön és műtárgyainkban 12,697 ftra rugó olyan kárt okoztak, mely az 1893/94. évi közúti költségvetésben nem talál fedezetet. Közúti építkezéseink szolidagáról tanuskodik az a körülmény, hogy műtárgyaink legtöbbje a vi- zek ostromából sértetlenül került ki. — A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint hátrálékban mar- radt aug. 31-én 959,675 ft 17½ krnyi egyenes adó, mert a befizetés igen kedvezőtlen volt; nevezetesen augusztus hónap befolyt egyenes adóra 104,773 ft 15½ kr, hadmentességi díjra: 585 ft

harapás kenyérig kitarthatja. Én a Pón keresztül, mondá *Klenau*-nak azonnal Rómába indulok. Is- meri ön érzületeimet; elmondja meg azt tábor- nagyának!*

Klenau a feltételek elolvasása után, meglep- tetve, hálásan köszönte meg *Napoleon* nagylelkü- ségét, s a tettetést félre téve megvallotta, hogy már alig három napra való eleségük van *Wurmser* kérést a francia fővezér, hogy miután a Pón kell átmennie, az ut megrohvidítése és sok kellemet- lenség elkerülése miatt, Mantuának vegye útját. *Napoleon* ezt a kívánságot nem teljesítette, mert előkészületei az utazásra már elrendezve voltak. Hálakifejezésekkel teljes levelet irt ezután *Wurmser* *Napoleon*nak; nem sokkal ezután pedig a Romagnában végrehajtandóknak tervezett össze- esküvéséről, (*Napoleon*ot meg akarták mérgezni!) egy segédtisztje által értesíté a francia fővezér, egyszersmind a megmenekedés módjáról is tudósította. Valóban *Napoleon* ettől az armánytól csak is a *Wurmser* tudósítása és utasítása folytán me- nekedett meg.

Mántua átadásánál *Serrurier* vezényelt. Előtte léptetett az öreg tábornagy, körülveve egész sere- gének táborkarától.

Napoleon már ekkor Romagnában volt. Azt az egykedvűséget, amivel az olyan hizelgő látványosság elől elhuzódott, minőt az osztrák hadseregek generalissimusának s leghiresebb tá- bornagyának táborkara élén elvonulása és kard- jának átadása nyujtott, — egész Európa bámulta.

(Vége.)

16 kr, amott a mult évi aug. 31-iki eredményhez mért visszaesés: 8244 ft 57 kr, emitt 730 ft. — Az adóvégrehajtásnak az árviztől sújtott közsé- gekben leendő beszüntetése végett felterjesztést intéztek a kir. pénzügyministerhez. A kataszteri nyilvántartó biztosok elemi károk felvételével fog lalkoztak a járásokban. — Végezetül fölemlítjük hogy *Pacsura* *József*, *Römer* *Jakab*, *Jevin* *János* *Grünwald* *Manachan* és *Mrazik* *János* hadkötele- seknek folyamodásaik, akik kivételes nősülésre kér- tek engedelmet, kedvező elintézést nyertek.

Hivatalok vizsgálata Főispánunk ömeltósága f. hó 10-én Homonnán járt s titkára kíséretében megvizsgálta a járás szolgabírói hivatalának ügy- vitelét és pénzkezelését. Homonnáról, hol *Andrássy* *Aladár* gr. öexciciájának volt legszívesebben látott kedves vendége, ömeltósága 11-én reggel Szinnára utazott, hasonlóan a szolgabírói hivatal megvizgá- lása végett. Mint értesülünk, Homonnán is Szin- nán is példás rendet és mintaszerű pontosságot tapasztalt az ügyek menetében épp úgy, mint a pénzkezelés dolgában. Szept. 13-án váratlanul *K.- Helmevczre* szállott ki ömeltósága ugyancsak a szolgabírói hivatal belső ügykezelésének megbí- rálása és ellenőrzése céljából. A vizsgálat eredmé- nye, mint hallottuk, itt is minden irányban meg- nyugtató volt.

A vm. járvány-bizottság Ujhelyben, f. hó 15-én d. u., *Matolai* *Etele* alispán előülése mellett, tanácskozott *Sietünk* publikálni, hogy a kolera vár- megyénknek járványtól fertőzött községeiben szűnőfelen van! Ha *N. Mihályban*, hová az ungi részről vittek be egy gyanus beteget, újabb kolera-szerű bete- gedés nem történt volna, ugyszintén *M.-Laborcon* is: már ma jelenthetőn a legörvendeteseb hírt, hogy t. i. vármegyénk területén sikerült a kole- rát teljesen elfojtani. De már az is nagyon ör- vendetes állapot, hogy a betegeknek összes lét- száma csak 3 (három) és hogy újabb betegedés az eddig kolera-fészkeknek ösmert községekben nem történt. És ez a nagyon megnyugtató ered- mény, nem csalódnunk ha azt mondjuk, hogy leg- nagyobb részben az erélyes, nyugodt és követ- kezetes központi intézkedések érdeműl tudandó be s vármegyénk adminisztrációjának jóságát a leg- határozottabban dicséri. Ha a tizenegyet nap egy betelhetik, hogy azalatt újabb betegedés esete föl nem merül, a vármegye mentes lesz a kolerától. Akkor aztan az országos vásárok és búcsúk meg- tartását gátoló tilalom is a hatóság részéről vissza fog vonatni.

A kolera, mely jul. 27-től, vagyis a járvány kezdettől, a f. hó 16-ig 330 beteg közül 114-et ragadott el, a most multó héten már annyit vesztett erejéből, hogy megszűnése remélhető. A keze- lés alatt lévő betegek száma 3, éspedig *Nagy- Czigándon* 1, *Kis-Czigándon* 1, és *T.-Luczon* 1. Új betegedés történt egy, éspedig *N.-Mihályban*. Evvel az esettel a kolerától fertőzött községek száma 12-re emelkedett ugyan, de bizva a kór tovaterjedésének meggátlását célzó hatósági in- tézkedések sikerében, reméljük mégis, hogy rövid napok multán vármegyénk egész területe mentes lesz a kolerától.

A leleszi országos vásár megtartását nem engedte meg a vármegyei járvány-bizottság.

A pénztárakat vizsgáló várm. küldöttség f. hó 11-én a t. vármegye pénztári helyiségében váratlan pénztár-vizsgálatot tartott. Az eredmény minden irányban teljesen megnyugtató volt. A derék *Klein* *Tivadar* főpénztárosnak vezető munkája a modern pénztári kezelés minden ágazatában nagy haladásról tanuskodik. Érdekelné fogja a nagy közönséget, hogy vizsgálatkor a t. vármegye házi pénztárában:

	208,216 ft 42 kr.
a gyámpénztárban:	481,875 ft 85 kr.
vagyis összesen:	690,092 ft 27 kr.

nyi készpénz, illetve takarékpénztári betét, letéti betét, értékpapírok s ékszerek és drágaságok vétettek számba.

Mennyi a restancia? A t. vármegye számon- kéző széke f. hó 13-án, d. e. 11-kor tartott ülésében vette bírálat alá a központi és járási köz- igazgatási hivataloknak a f. évi május hó 1-től aug. 31-ig terjedő időről szóló tevékenységi ki- mutatásait, melyek szerint a 18 hivatal ügykö- rében elintézendő volt a tevékenységi időszak kez- detén s összesen 61,874 beadvány, elintézést nyert 58,746 és így aug. 31-én volt a restancia 3128 ügdarab.

Hírek a nagyvilágból.

Csehországban forrongás van. Az ugyneve- zett »ifju csehek« lapjaiban kiadott s az állami rend felforgatására lázító, ugyszintén a németek irányában heccelődő cikkeikkel annyira feliz- gatták *Prága* és még egy-két szomszédos község lakosságát, hogy a helytartó, látván a mindig job- ban elfajuló tüntetéseket, elrendelte az ostromál-

Folytatás a mellékleten.

lapot. A katonaság fegyveres csapatokat járat...
éjjel-nappal az utcákban köztereken, hogy a pol-
gárság csoportosulását lehetetlenné tegye és a tün-
tetések ismétlődését megakadályozza. A *Norodni*

Braziliában a forradalom rohamosan terjed.
A forradalmi csapatok, úgy szárazon mint vizen,

Miribel tábornok, a francia vezérkar feje,
sétalovaglás közben lováról oly szerencsétlenül

Hirek az országból.

Ófelsége a király e héten Aradmegyében,
Borossebesen, töltött pár napot az ott végbe ment

Erzsébet királyasszonyunk külföldi útjáról
pár nap múlva s hosszab ideig tartó pihenés

Uj hadügyminister. Ófelsége az elhalt Bauer
br. minister helyébe hadügyministerré *Kriegham-*

A Közlegyen legközelebb megkezdődő had-
gyakorlaton 130,000 főnyi katonaság vesz részt.

A felvidéki magyar közmiv. egyesület f.
hó 12-én a pánszlavók fészében, Turócz Szent-

Pável Mihály, n.-váradai gör. kat. püspök,
kit egyik állásától elmozdított papja, *Pituk* lelkész,

A kolozsvári esküdtszék elítélte a román
Tribuna c. nemzetiségi lapnak a magyarság ellen

Orient a neve annak a hajónak, mely a Kö-
szegen tartandó nagy hadgyakorlat után *Vilmos*

Értesítés.

Hónapokra terjedő betegségem gátolt abban,
hogy a

„Zemplén-vármegye monografiája“

cimű 2 kötetes munka a kezdet stádiománál előbbre
haladjon. Ma már olyan helyzetben vagyok, hogy

hamar napok atatt
sajtó alá kerül.

Még egyszer és ismételtlen meleg pártfogá-
sába ajánlom tehát a minden nemesért lelkesedni

Jó barátainhoz, ismerőseimhez és mindazok-
hoz, akik vármegyénk, Zemplén-vármegye, kulturális

Előfizetést illetve előjegyzést még mindig elfogad
a „Zemplén“ kiadóhivatala.

S.-A. Ujhelyben, 1893. év szept hó 17-én.
Kapás Aurél.

Különfélek.

(Királyi adományok.) Ófelsége, kabinet irodája
útján, Petrasovics Antal sztarinai gk. lelkész részére

(A ministeri biztos Ujhelyben.) *Miskolczy*
Imre dr., a kolera ügyben vármegyénk területére

(Könyörület adomány.) A magyar föld-
hitelezés az árvizektől sújtott felsővidéki lakos-
ság nyomorának enyhítésére 1000 fnyi könyörü-

(Esküvő.) *Filissy* László, a nagymihályi járás
szolgabírája, tegnap vezette oltárhoz Nagy-Mih-

(Kolera.) Örömmel adhatjuk hírül, hogy Uj-
helyben a lefolyt héten semmiféle gyanus meg-

(A dohánnyári épületsoport) már tulnyomó
részben elkészült. Az igazgatósági épület, mely-

(Halálhírek.) Teljes részvétellel adjuk a hozzánk
beérkezett következő gyászos jelentéseket: Spóner
Tivadarné, Máriaassy Ottilia, Spóner Andor és

(Időjárás.) Vármegyénk minden részéből hívős
időjárást jelentenek a hét folyamáról, több hely-
ről esőt is. Igen valóságos, hogy az esős idő még

(Furcsa kolera.) Az Ujhely felé robogó von-
nat egyik kocsjában egy nő hirtelen rosszul lett,

ugy, hogy az eset a vasuton alkalmazott személy-
zet előtt koleragyanusnak tűnően föl, az illetőt

(Jomkippur.) A zsidó vallásuk e hét szer-
dáján ülik meg legnagyobb és legnehezebb ünne-
püket: a *jomkippur*-t A nép hosszú napnak nevezi

(Rendőri fizetés-javítások.) Ujhely város kép-
viselőtestülete, közelébb tartott közgyűlésén, a vá-
rosi rendőrök fizetését havi 25 ftra és a tizedesét

(Vizbefutlak.) F. hó 11-én délután azt jelen-
tették a rendőrségnek, hogy a Csörgő-felé vezető

(Halálhírek.) Teljes részvétellel adjuk a hozzánk
beérkezett következő gyászos jelentéseket: Spóner
Tivadarné, Máriaassy Ottilia, Spóner Andor és

(A „Zemplén“ fekete táblája.) Ugy látszik,
hogy a tonna-rendszer csak a hajózásnál válik be;

(A „Zemplén“ fekete táblája.) Ugy látszik,
hogy a tonna-rendszer csak a hajózásnál válik be;

kényszeríti az igazságkeresők száját, hogy itt folytonosan az orraikat fintorgassák, ami mégsem illik ilyen helyen. A bezárt új gimnáziumot (mely különben még meg sem volt nyitva) bátran ki lehet nyitni és a törvénytörvények épület bizonyos részéit be kell okvetlenül zárnunk; mert ha ennek az illatának gátát nem vetnek, kész veszedelem lesz a törvénytörvények épületben tartózkodni. Ajánljuk felszólalásunkat a t. járványbizottság becses figyelmébe. (Beküldött.)

(Új patika.) M.-Laborazon, mint lapunknak írták, *Léhoczky* Istvánnak szépen berendezett új patikáját *Thomán* Jakab dr. tb. főorvos és *Haraszthy* Miklós járási főszolgabíró jelenlétében f. hó 5-én nyitották meg s adták át a közforgalomnak.

(Új vasút) építésre kaptak vármegyénk területén előmunkálati engedelmet *Pályi* Viktor, szergei polgármester és *Wallaszky* Gusztáv breznyczei nagybirtokos. Az új helyi érdekű vasút nyomjelzése: *Gálszécs* — *Párnó* — *Varannó* — *Tavarna* — *Komárom*. A vasút-menti érdekelték értekezletének meghívóit már szétküldötték.

(Új posta.) Az ideiglenesen beszüntetett postai- és táviró hivatalt *Koskócson* a vasuti pályaháznál f. hó 15-ikétől ismét megnyitották.

(Betörés kísérlete.) Az ugynevezett *Bodrogközi* korcsában, mely a vasuti gyártelep felé vivő uton van, f. hó 14-én éjjel két ablaktáblát tört be valamely gazember és ilyen módon akart bejutni; ámde a hidon őrt álló rendőr figyelmes lett a zajra és oda sietett, hanem már későn, mert a gyorslábú éji madár megugrott s bortal üthette a nyomát.

(Mantu József) a Mányi-banda kedvelt cimbalmosa, lapunk utján kívánja a cimbalom-kedvelők tudomására hozni, hogy *Koritnyicáról* hazaérkezett s oktatásait újból megkezdi, még pedig azon határozott kijelentéssel, hogy ezen legszebb magyar hangszeren való játszást bárki 3 hó alatt tökéletesen elsajátíthatja.

(Képesítő szakvizsgálat.) A vármegye szolgálatában álló útbiztosok közül a f. hó 10-ére kitűzött képesítő szakvizsgálaton kilencen jelenkeztek, hogy számot adjanak ugy az elmélet, mint a gyakorlat terén gyűjtött ismereteikről és szakképzettségükről. Az írásbeli vizsgálatról mind a kilencen átbocsátattak a szóbeli vizsgálatra, mely f. hó 11-én és 12-én volt. Itt is mind a kilencen emberül megállták helyüket. A vizsgáló bizottság mely *Matolai* Etele alispán előlése mellett *Szynyoghy* Dezső kir. műszaki tanácsosból, *Hönsch* Dezső kir. főmérnök, *Dongó* Gy. Géza főszámvevőből és *Thuránssy* László II. aljegyzőből, mint a közüti ügyek referenseiből állott, *Hozsdovics* Antal kir. mérnök pedig a vizsgálat folyásáról szóló jegyzőkönyvet vezette, — kihirdetvén ítéletét: *Halasi* Pál, *Major* Sándor és *Szabó* Lajos útbiztosokat "jól képesített"-eknek, *Kádár* Mihály, *Kormány* László, *Pileczky* Vilmos, *Pribek* István, *Udvarhelyi* János, és *Zalánfy* Sándor útbiztosokat pedig "képesített"-eknek nyilvánította.

(Értesítés.) A nagyváradi m. kir. bábaképzőben az 1893/4. évi téli tanfolyamra a beiratások f. évi október hó 1—10-ig tartanak. Fölvétel végett szükséges okmányok: honossági s keresztlevél, valamint erkölcsi s orvosi bizonyítvány. Kelt Nagyváradon, 1893. szeptember hó 8-án. *Konrád* Márk dr.

(Naptárhirdetésünkre) felhívjuk olvasóink becses figyelmét.

(Időjósolat szept. 17-ére.) Változás nem várható.

Irodalom.

A **Társadalmi élet átalakulása.** E címen vettünk egy tizenhatodréti, 90 oldalra terjedő kis munkácskát, amely nemcsak azért érdekes, mert *szoktalan* eszméket hirdeti; hanem főleg azért, mert e tanokat egy nő, *V.-né Szokolay Hermin*, egész férfias bátorsággal dobja oda a nagyvilágnak, hogy legyen min eszmélnie. Mert valljuk meg, sok gondolkodni-valót ad e kis, öt fejezetre és előszóra felosztott könyv. Maga az *Előszó* "tanulmány-nak" mondja e művet, melyek az a célja, hogy az eszmék magva csíráit fog egykor hajtani. Mik ez eszmék? elmondja az *Eszmék dadala* című fejezetben; hogyan keletkeznek, arról *Uj eszmék fejlődése* alatt számol be; majd a *Polgári-házasság eszményképe* külön részsével bővebben kifejti ez eszme körét. Tulajdonképen az egész kis munkácska egy elég hű kivonata az *amerikai* társadalmi életnek, s a szerző nő e minta után szeretné a vén Európa társadalmi szokásait át alakítani. Sok és egészséges dolgokat javall, csak elfelejtü bövebben kifejteni: hogyan lehetséges azoknak végrehajtása? Szerinte: a nő teljes emancipációja az, melylyel megoldást nyer a nagy kérdés: avult ország (mondjuk inkább, hogy ferde!) társadalmi szokásainak megjobbítása. Szó sincs róla, hogy a nő teljes felszabadítása, amit emancipációnak mondanak, jogos; de semmiesetre sem életben sürgős. Modern felfogással modern szempontból sem Van ennél életesebb kérdés, mely megoldásra vár s ez a *szocializmus*. Csak ennek tudjuk elejét venni! Ha ez sikerül: mindenesetre e kérdés megoldásával a mostani társadalmi élet is új átalakítást nyer, mely új állapot kétségtelenül a nőknek is más, új és nagyobb jogokat biztosít. Külömben a *polgári-házasság* eszméje melegen, tárgyszeretettel van e kis könyvecskeben tárgyalva, ugyanannyira, hogy mi hajlandók vagyunk elhinni, hogy jó szolgálatot tesz e néhány lap a polgári-házasság védőinek. A *Függlekben* azt fejtegeti: *Honnét támad az elválás gondolata?* záradékkul pedig — *Az állam és az egyházak viszonya a házasságtörvény címen* arról számol, hogy "az isten a polgári-házasságot nem ellenezheti, mert "a jó isten nem kívánja, hogy földön élő gyermekei a sirig boldogtalank legyennek. E mondásával oda konkludál, hogy nem isteni törvény az, hogy elválni nem

lehet; meg van, illetve lehet arra is az ok. A sok tekintetben érdekes kis könyvet *Kaposvárott*, Magyar Jánosnál nyomták. Ára 80 kr. A rengeteg sok sajtóhibát leszámítva egy órai szórakozást nyújt e könyv, amiért is ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. K — s

Az **Önügyvéd. Nagel** Ottó ifj. könyvkereskedésében Budapesten, megjelent *Knorr* Alajos „Önügyvéd”-je ötödik kiadásának negyedik füzeté, melyben folytatja és befejezi az okiratok kellékeinek ismertetését. Ezután ismerteti az okiratoknál használandó bélyeg és illeték iránti törvényeket és szabályokat, továbbá a közjegyzői intézményt, szól a közjegyzői díjakról, s közli a közjegyzői díjszabályzatot. A b. tártalmu füzet ára 30 kr.

Új **Zeneművek.** *Bárd* Ferenc budapesti zenemű-kiadó hivatalában két már is országszerte ösmert és nagyon kedvelt eredeti magyar népdal jelent meg: „Részeg vagyok rózsám mint a csap” és „Nem tudod már”. Előbbi egy zamatos duhaj nóta *J. Apáthy* Gyulától, az utóbbi igen csinos hallgatósági színi Mundiótól. A pompás igen szépen sikerült 3 színi címlappal ellátott zenemű ára 30 kr. *Kapható* Bpestben, *Károly* körút a kiadónál, v. bármely vidéki zenemű-kereskedésben is

József főherceg és a Nagy Lexikon. A Pallas Nagy Lexikonának a napokban megjelenő IV. köteté József főherceget is írói számába sorolja. A főherceg ugyanis, kizárólag a Pallas Nagy Lexikon számára megírta a cigánynyelv-cikelyt, a cigány nyelvnek grammatikáját, s hozzácsatolta a magyar-cigány nyelv bő szótárát. E nagy becsű tanulmányt a Lexikon IV. köteté külön mellékletképpen közli, kapcsolatban a cigányok etnográfiai leírásával, a cigányok ősi költészeté és zenéje több, addig sehol meg nem jelent vázlatának bemutatásával. A negyedfél ivre terjedő közlemény három képmeléklet illusztrálja, melyek egyike a cigányok bevándorlását s elterjedését Európában feltűntető térkép, a másik kettő pedig „Cigány varázslás” cím alatt igen érdekes csoportosításban bemutatja a cigányok különféle talizmánjait, amulettjeit s egyéb bűvés jeleit és varázseszközöket. — *József* főhercegnek e tudományos szempontból is becses közreműködése a Nagy Lexikon létrejöttében a műre nézve oly kitüntetés, a mely, míg egyrészt nagyban emeli a kötet becsét és érdekességét, hálára kötelezi egyúttal a nagy közönséget is.

Egyesületi ügyek.

Szarvasmarha-kiállítás a Krajnyán.

Türellemmel, kérelemmel lassan-lassan elérjük mi is azt, hogy a zemplén-vármegyeyi gazdasági egyesület a *szegény Krajnyá*-t, a szinnai járás gazdaközönségét jóakaratu figyelmére méltatja. Készséggel elismerjük, hogy e tekintetben a *Krajnyá* közönséget tartozik első sorban *Andrássy* Sándor főhercegnek, mint a gazd. elnökének, másodsor *Léhoczky* Endre esperes plébános, mint a szinnai kör gazdasági elnökének, *Kossuth* Elek, mint a járás fardadhatatlan főszolgabírójának. Ők ketten a gazdasági egyesületet többször felkérték, hogy a *Krajnyá*-ért is kegyeskedjék az egyesület valamit áldozni.

Az első eredmény az egyesület részéről Szinnán a f. hó 11-én rendezett szarvasmarha kiállítás, amely e nemben az *első* kiállítás volt itt a *Krajnyá*-n. Bár a parasztság a közönség előtt ez valami szokatlan, mégis a *Kossuth* Elek főszolgabíró, *Léhoczky* Endre esperes-plébános és a járás összes intelligenciája meleg érdeklődése mellett igazán örömmel konstataljuk, hogy a *kiállítás szépen sikerült* akár a szarvasmarha mennyiségét, akár minőségét tekintjük; úgyhogy, miként a gazd. egyesület szeretve, tisztelt elnöke *Andrássy* Sándor gróf ömeltósága is kifejezte, még szebb s nagyobb volt, mint *Töke-Terebese*n és nem is hitte volna, hogy (az eddig magára hagyott) *Krajnyá*-n ily szép szarvasmarha állományt fog láthatni.

A földes uraságok s a bérlők közül csak a cz.-hosszuzemei *Szentkirályi* uradalom állított ki tiszta algau faju, igen szép üszöket s bikákat s a nagy-polenai földesur *Bernáth* Ferenc gazdasága állított ki szép, keresztezett faju teheneket és üszöket. Szépen volt képviselve a *Lippe* gróf állatgazdaságának tehenészeté is. A parasztagdák nagy számmal voltak képviselve, de a lelkészek, tanítók s gazdatisztek igen csekély számmal.

A zsüri tagjai voltak: a gazd. egyesület elnökén s a kör elnökén kívül, *Nagy* Károly uradalmi számtartó, *Haraszthy* Miklós, *Kossuth* Elek főszolgabírák, *Bihary* Emil lelkész, *Kovács* András cz.-hosszuzemei s *Bánik* György sztakcsini községi bírák.

Diszoklevelet kaptak: *Helvey* Béla, *Grund* József, *Müller* Benő; I. oszt. tehéndíjat *Szerdula* János sztakcsini gazdász; I. oszt. előhasu üsződíjat *Gnyp* György cz.-bélai gazda. I. oszt. egy éves üsződíjat *Szavnik* János jőzsefastali gazda; ezeken kívül még több II. III. IV. és V. osztályu összesen 20 díjat osztottak ki.

A kiállító száma mintegy 50—60 gazda volt s a kiállított marhák darabszáma: 134. A marhák faja legnagyobb részt algau s berni keresztezés. A kiállítás mint látogató, nemcsak a gazdak, de a járásban majdnem az összes női s férfi intelligenciája jelen volt.

Rendkívül jól esett a szinnai járás közönségének, hogy ugy a kiállítást, mint a kiállítás után következett és az iskola termében felszolgált bankettet a mindnyájunk részéről legszintébb ragaszkodással szeretett és tisztelt főispánunk, parnói *Molnár* István ömeltósága jelenlétével megtisztelte.

A banketten 32-en vettünk részt. Ebéd alatt a hononnai *Pali*-cigány jó zenéje animóval s szépen muzsikált. Ebédután az idősebbek haza utaztak, de a fiatalág tánca kerekedett s majdnem kivilágos kiviradtig járt a ropogós csárdást, no meg

a szédületes keringőt is. Szóval az első krajnyai szarvasmarha-kiállítás minden tekintetben szép sikerü volt.

Midőn a sikerült kiállítás főrendezőinek itt a nyilvánosság terén is köszönetünket fejezzük ki, egyúttal kérjük őket, hogy ne sokáig várossanak a megígért „vizontlátásra.” Hiszszük, hogy akkor még szebb s még nagyobb sikerű fogunk elérni. A kezdet megvan, igen óhajtjuk a folytatást.

Éljen *Andrássy* Sándor gróf, ugysis, mint a zemplén-vármegyeyi gazdasági egyesület elnöke! r. l.

TANÜGY.

Az iskolai év küszöbén.

Néhány nap mulva, ha ugyan a kolera engedni fogja, megnyílnak az iskolák az összes vonalakon.

A gondolkozás a mi iskolai mizériáinkról sohasem lehetne aktuálisabb. Mert a ki azt hinné, hogy mi legalább remélhetően hamar elérjük azt a stádiumot, a melyben az iskolákat a művelt, józan gondolkodás látni szeretné: — az mélyen csalódik.

Menjünk végig az egész vonalon.

A népoktatás kezdenénk, de szinte csömröletes már annyit írni és beszélni arról, hogy az igazi népneveléstől mennyire vagyunk. A népoktatásban Amerika példájára kellene törekednünk. Ott az iskoláztatás ingyenes, a tanítók a mi viszonyainkhoz mérten tanári fizetést kapnak. És ez azt eredményezi, hogy a tanítás nem nyűg a szülékre, mint nálunk, a hol a folyton emelkedő iskolai tandíjak miatt a szegény ember fél attól az időtől, mikor hat éves gyermekét iskolába kell adnia. A tanítónak pedig nem kell tetegnien, hogy hivatásától elfogják az apró gondok.

Ez intézkedés szülé aztán azt a hízegő képet az írni és olvasni tudókról, melylyel mi nem dicsekedhetünk. Ott az általános iskoláztatás épen ez intézkedés folytán nem csupán a papírosan diszeleg, a művelt népnevelés tanterve nem egy végrehajthatatlan, egy megoldhatatlan rébusz; épen a tanítók jóléte miatt.

Az ebből eredő képe a társadalomnak az egészséges demokráciai fölfogás, a nép műveltsége, a bűnesetek csekélyisége, a vad brutalitás hiánya, melyek, fájdalom, nálunk az iskolát nem látott embert annyira jellemzik.

Mikor jön elő Magyarországon az az idő, mikor a tanítók anyagi függetlensége, nagyobb szellemi és külső műveltsége rá nyomja bélyegét a serdülő nemzedékre? Mikor teheti meg a mi államunk, hogyha az egyént lefoglalta majdnem egészen magának: ez az egyén műveltebb, okosabb lenne?

Még egy kicsit várhatunk, várhatunk a gimnáziumokkal is, míg róluk a képzetünkben alkotott képet megrajzolhatjuk.

Szerintünk a gimnáziumoknak mind nagyobb számmal kellene magukba fogadni az alsó néposztály tehetséges gyermekeit. Ma ez szinte utópia, mert a gimnáziumi nevelésre a szüléknek egy egész kapitalist kell elköltetni a folytonos drágulás miatt.

És csaknem egészen úgy van, hogy a gimnázium ma a társadalom középső osztályáé; mert az arisztokrácia még házi nevelést kultival a régi tradíciók fenntartása végett, nagy akadályaul a demokratikus fejlődésnek.

Milyen derék lenne, ha a társadalmi előítéletek elválasztó falait már az iskolák ledöntենék? Milyen más szint kapna a közélet minden ága, ha az alsóbb iskoláktól az egyetemig és a műegyetemig, a hol szegény embernek a megélhetés majdnem lehetetlen, a képesség akadálytalanul előtörhetne?

De még erre is várhatunk egy keveset. Pedig a jövő demokratikus szellemű Magyarországot, melyet magunknak egy előítéletektől mentes, munkás, becsületes emberekből állónak gondolunk, hogy ugy mondjam csak ezzel a vérkeveréssel lehetne megalkotni és fölírásítani!

Igy ez most még egy ideális, sőt elérhetetlennek látszó cél, mert a hagyományos és kiskorú gondolkozás a kard pengéjére és társaira áldoz milliákat.

Péter Mihály.

A vármegyei járvány-bizottság, tekintettel arra hogy vármegyénk és a velünk szomszédos vármegyéek területén a kolera szünőfélen van, megengedte, hogy a s.-pataki főiskolát és a s.-a-ujhelyi főgimnáziumot a f. évi. okt. hó 1-én megnyithassák.

E rendelkezés következtében az ujhelyi főgimnázium igazgatósága lapunk utján is figyelemteti a vidéken lakó szülöket is tanuló ifúságot, hogy a beiratások e folyó szept. hó 28. 29 és 30 napján történnek.

Értesítés.

A s.-a-ujhelyi róm. kat. főgimnáziumban, az 1893/94. tanévre, a beiratások: szept. 28 29 30-án fognak eszközöletetni; október 2-én lesz a „Ven

San
2-án
vikt
soka
gató
T
H
Ba
A
V
V
D
Cs
T
B
M
So
M
Az
Ha
A
L
T
M
Ak
É
E
Az
L
B
M
L
S
M
Min
L
H
C
F
L
S
D
K
É
K
M
V
B
S
T
H
H
B
T
H
B
T
B
A
T
T
T
B
R

20,190.

A
végett

Sancte és az új-épületnek a felavatása; október 2-án az előadások megkezdődnek.

Egytuttal értesitem a t. szülőket, hogy *konviktorokat* a jövő tanévre elfogadok.

S.-A.-Ujhely, 1893. szeptember 16-án.

Dr. Ormándy Miklós, főgimn. igazgató.

A s.-a.-ujhelyi női ipariskolában az előadásokat e f. hó 15 én már megkezdették. — Az igazgatóság.

CSARNOK,

Barátomnak.

Tiéd e dal s amely megtermé azt, e szív!
Tiéd, tiéd minden: mit ad s mi adja azt...
Hír, név, fény, dicsőség e dalra föl nem hív.
Barátság-szülte az; nap, mely rózsát fakaszt!

Az élet, az játszik mindegyre énvelem;
Viselem, de büszkén, törőn szeszélyeit;
Vak kétségben nyugtom seholyhol nem lelem,
De gond közt is remény eremben, vére — itt.

Csüggedt szívvel nem is állok szembe veled;
Tétozva nem néz szemem áldatlanul...
Bár álmaim tűntek; bár igazam jele
Mindegyre dől, omlik, vesz és egyre csak múl'.

Sodor az élet-ár; akiket szerettem
Már rég pihennek vagy orvul megcsaltanak.
Azok fölött könnyel adózom szüntelen,
Hallatom ezekre hangját a kacajnak.

A hűtlen hűség; a szívem ütött seb;
Lelket ööl ki-baj; elfojtva sírt bánat:
Takarva, feledve a legszebbnél is szebb,
Mint mikor a könyűk gyöngyharmattá válnak.

Akiket szeretek: vérem vére velük;
Élek-halok értük bár kevesen vannak...
Ezek emléke itt; szívemben van helyük;
Az oltárkép fennáll s fenn fog állni annak.

Légy elkészülve rá: ez élet-vásáron
Beléd ütődik, lök, tapos nem egy pimasz;
Meggöngyösköl, kit hordtál tenyéren és talon;
Szíved rabolja meg, kit védve eltakarsz!

Légy elkészülve rá: megkövez a tömeg,
Mely ma még hozsannát ordít, kiált read;
Kétséges éjjel és vészes nap is jöhet,
Midőn megtagad, kire magad bizád!

Légy elkészülve rá: ifjuságod eltel
S a multból csak egy-két rongy marad emlékül,
Mint megsárgult, ütött-kopott fakó level,
Min egy tettűs élet átkos siralma ül!

Légy elkészülve rá: megcsalhat szerelmed...
Hiszen hazug minden, mi itt e földön szép!
Csontváz a való csak, eltakarni melyet
Fönt, lent észbontólagnak akarnak mindenkép!

Légy elkészülve rá, hogy mindezt átéled
S tán roskadozni fogsz a sujtó kín alatt.
De jusson eszedbe, hogy élő reményed
Kell, kísérje síron túl akaratodat.

És, ha reményed él, nézz dacgal sors elé!
Kitűzve biztos célt: rendületlen haladj!
Mert munkád nem lézzen így majd a jelené:
Ember-öltő multán is elő, derék vagy!

Vagy, ha jön az öröm napja, mely fénynyel
Bévonja élted s ragyogó aranynyal;
Szívedben akkor is csak a remény éljen
S te boldog lész, boldog örökre — magaddal.

De bármi legyen is még elrejtett jövőd:
Emlékezzél reám... Soha el ne felejsd!
Emlékeztessen e pár sor, mint szeretőt
A fészled rózsá, a szerény nefelejsz...!

Tiéd e dal s mely megtermé azt, e szív!
Tiéd, tiéd minden: mit ad s mi adja azt!
Hír, név, fény, dicsőség e dalra föl nem hív:
Barátság-szülte ez; nap, mely rózsát fakaszt!

Kapás.

Vármegyei Hivatalos Rész.

20.190. sz. *T. Zemplénavármegye igazoló választmányától.*

A járási 10 fős zolgabíróknak.

A legtágabb körben leendő közhirrétél végett tudatom a fős zolgabíró úrral, hogy a vár-

megye igazoló választmánya a vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak a jövő 1894. évre szóló névjegyzékét egybeállítván, az az 1886. évi XXI t. c. 28 §-ában foglalt rendelkezéshez képest tájékoztatás végett a mai alólírott naptól kezdve 15 napi közzemlére a vármegye levéltárában kitétetett.

S.-A.-Ujhely 1893. Szeptember hó 13-án.

Matolai Etele alispán.

19351. szám. *Zemplénavármegye alispánjától.*

A 10 járási fős zolgabíróknak.

Grünwald Leiber karosi lakos kárára egy 6 éves fekete szörű, kanca, jobb első lábán egy babszem nagyságu kinövésű biró lova elszaladt, és ez ideig vissza nem került. Körözése elrendeltek.

S.-A.-Ujhely, 1893. szeptember hó 4-én.

Matolai Etele, alispán

1805. sz. *Zemplénavármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

A »Zemplén« tekintetes Szerkesztőségéhez

S.-A.-Ujhely.

A nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszterium f. évi augusztus hó 24-én kelt 1978. számú rendeletének másolatát becses lapjában leendő szives közlésével céljából ezennel megküldöm.

Hivatalos tisztelettel vagyok

S.-A.-Ujhely, 1893. szeptember hó 6. án.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közokt. m. kir. ministertől 1978. számú Witzel Frigyes és társa, Budapest fő- és székvaros területén a kereskedelemügyi m. kir. minister ur anyagi és erkölcsi támogatása mellett egy a technika jelen fejlettségének színvonalán álló irónagyarat létesítettek, azt folyó évi április havában „*Első magyar irónagyár*” Witzel és társa cég alatt üzembe is helyezte. Felmentve érzem magam annak tüzetesebb kifejtése alól, hogy ezen az országban új iparágat meghonosító s nagymérvű fogyasztásnak örvendő cikkek előállításával foglalkozó létesítmény mily jelentékeny közgazdasági fontossággal bír; hisz elegendő rámutatni az 1892. áruforgalmi statisztikára, mely szerint ezen egy évben 117 000 ft. értékű irón hozatott be külföldről. Hogy azonban ezen vállalat sikeresen megállhasson és lehetőleg tovább fejleszhető legyen mulhatatlanul szükséges, hogy a hazai fogyasztókörzés is kellő támogatásban részesítse ezen ipartelepét; és első sorban pedig az iskolák és a tanuló ifjuság, mint amely az iró fogyasztás legnagyobb kontingensét szolgáltatja, volnának hivatva, hogy tömeges fogyasztásuk által a vállalat fennállását, fejlődését lehetővé tegyék és ily módon a jelentékeny külföldi behozatal csökkentéséhez hozzájáruljanak. Figyelemmel már most a közeledő új iskolai évre felhívom a tanfelügyelőiséget, hogy a tanintézetek tanuló ifjuságát a szóban forgó új gyári vállalatra figyelmeztette és annak cikkeit használatra ajánlja. Budapest, 1893. évi augusztus hó 24-én. A minister meghagyásából: Gömöry Oszkár, ministeri tanácsos. A másolat hitelül: Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Hivatalos hirdetmények.

(Kivonat)

A 19.981 alisp. számhoz.
1893. k. i.

I.

Borsod-avármegye kir. áll. építészeti hivatala közhírré teszi, hogy a budapesti-Kassa-dukjai államút 22. számú kőátersztojének ujjáépítése 354 ft 01 krnyi, ugyanott a 24. számú kőátersztoének ujjáépítése 374 ft 15 krnyi összeg erejéig endélyeztetett.

Vonatkozó zárt ajánlati versenytárgyalás ideje: 1893. szept. 21. déli 12 óra.

Zárt ajánlatok 5%-nyi bánatpénzzel nevezett hivatalhoz adandók be.

II.

A 17.559 alisp. számhoz.
1893. ki.

Mós község (Kolozs-avármegyében) részére 4 országos vásártartás joga adatván, a vásárok tartatnak:

1. Virágvasárnapja előtti napon.
2. Ó-naptár szerinti áldozó-csütörtök előtti napon.
3. Augusztus 19-21 állat-és kirakó vásár.
4. December 31 s jan. 1 — 2 állat-és kirakó vásár.

S.-A.-Ujhely 893. szept. 15.

A »Zemplén« szerkesztőségé.

Nyilt-tér.)*

Udvarias kereskedő.

Van S.-A.-Ujhelyben egy üzlet, ahol nagyon különös módon szokás a vevőkkel elbánni. Nekem, sajnos, alkalmam volt erről személyesen meggyőződni, és észre véve annak kellemetlenségeit, nem tartom feleslegesnek az eset nyilvánosságra hozatalát, hogy a t. közönség ezen okulva, megkímélhesse magát hasonló kellemetlenségektől.

A főútcán létezik egy *Engel* nevű cipő-üzlet tulajdonos (keresztnevét nem ismerem, mert a kifüggesztett cégtablán az változni szokott), kinél én csütörtökön egy pár gyermekcipőt vásároltam 3 ft 60 krért. Ezen cipőkért vasárnap egy 5 ft-ossal fizettem, melyből azonban csak 1 ft 20 kr-ot kaptam vissza. Figyelmeztettem a kereskedőt, (?) a tévedésre, mire ő azt felelte, hogy a cipő 3 ft 80 kr-ért lett véve. Határozottan tudva azt, hogy az én állítasom igaz — különben bizonyítékaim is vannak — a dolog bosszantani kezdett és eljárása ellen tiltakoztam. Erre emberem kidozással kezdett fenyegetni. Most persze még inkább nem voltam hajlandó tágitani, sőt még hangosabban tiltakoztam, de mindig a tisztesség határán belül. Azonban az a t. ur nem tréfált, hanem a legkomolyabban kidobott. Hatalmas markáival engem vállon ragadni és marha erővel a lépcsőkön letaszítani alig egy pillanat műve volt.

Ez az *Engel* olyan ember, kitől csak úgy vehetek magamnak némi elégtételt, ha a t. közönséget figyelmeztetem, hogy óvakodjék tőle, mert senki sem tudhatja, hogy melyik pillanatban fog egészen ártatlanul durvaságának áldozatul esni.

Végül csak azt kell még kijelentem, hogy ha *Engel*nek eszébe jutna ebben az ügyben nyilatkozni, én arra reflektálni nem fogok, mert egy ilyen emberrel hirlapi polémia bocsátkozni nem fogok. Egyedüli céloom az volt, hogy a t. közönséget a vele való érintkezéstől óvjam.

S.-A.-Ujhely, 1893. szeptember 13.

Gottlieb Jenő.

*) E rovat alatt közöltektém nem vállal felelősséget a *Szark*.

A szerkesztő póstája.

T. olvasóinkhoz! Akik mai *Osarnok*-unkban Trencsén-Teplitz fürdő ösmertetésének befejező közleményét nehezen varták, tisztelettel jelentjük hogy ne várják. Mert egy kis „affaire-ünk támadt. Nevezhetnők nyelvészeti csete-paténak is. A *Tr.-Teplitz* t. írója, ugyanis, megzokolván, hogy mi az ő ma egy heti kéziratában a „levéltár szót, leveles tár-ra átigazitottuk (szerinté elrontottuk) a mai számunkba jövedett kéziratát tőlünk visszakerítte és mi azt neki tisztelettel visszaadtuk. — Eddig az „affaire”. Most jön a csete-paté. Hogy merésztünk mi „leveles tár-at írni a „levéltár” helyett? (Mintha bizony szerénytelenség lenne „leveles tár-at mondani „levelestár helyett! Hát biz' csak azért merésztünk, t. uram, mert mi bátorokunk föltételezni egy *Rákóczi* Györgyről, aki Erdély fejedelme is volt, hogy *jól tudott magyarul*. (Őn talán ezt is kétségbe vonja?) És mi a boldogult fejedelemlnek egyik leveléből, betűről betűre ezt olvassuk: „Az *leveles lárda*”, mint vitték oda, edesem tudósít róla” stb. A *Tr.-Teplitz* t. írója, az ő nyelvészeti ízlése szerint, bizonyosan *levéllárda* mondana és írta. Már mi csak a „mondók vagyunk, hogy a csete-paté dacára is, mint eddig tettük, ezután is a *Rákóczi*-ak nyomdokait fogjuk követni — Magyar nyelvészeti dolgokban sovénista voltunk és az is maradunk. — A *Tr.-Teplitz* t. íróját pedig „sine ira et studio” ezután „leveles” munkatársunknak fogjuk tekinteni.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

Eladó.

Átköltözködés végett egy első-rangu gyártmány igen jó karban lévő zongora, két új szekrény, egy jágszekrény, egy Bogdán-féle fedeles kocsi, két tehén, egy kis ló eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Fischer Ignác,

gőzmalomtulajdonos Sserencsen.

Zálogházi árverési hirdetmény.

Alólírott közhírré teszi, hogy Széchenyi-utca 483. számú házban lévő zálog-kölcsön üzletében **folyó hó 18-án** nyilvános árverés fog tartatni.

Katz Simon,

zálogüzlet tulajdonos.

A „ZEMPLÉN“ KÖNYVNYOMTATÓ MŰINTÉZETE S.-A.-UJHELY

Értesítés.

Van szerencsénk szíves tudomására juttatni, hogy a kiadásunkban megjelenő s nagy kedveltségnek örvendő

ZEMPLÉN NAPTÁR

a jövő 1894. évben **tizenegyedik** évfolyamába lép. Ezen naptár, mely dúis tartalmán kívül **hirdetéseket** is közöl, czélszerű összeállításánál és előnyös áránál fogva annyira keresett, hogy nemcsak Zemplén, de a szomszéd vármegyékben is közkedveltségnek örvendő s így évről-évre mindig nagyobb és nagyobb mennyiségben kell annak kinyomatását elrendelnünk.

A „Zemplén“ naptárát a jövő 1894. évre már **f. évi október hó elején** kívánjuk az előző években közrebocsajtott mennyiségnél most jóval több példányban megjelentetni, miért is fölkérjük t. Czimet, ha abban b. hirdetését beigtattatni óhajtja, hogy ebbeli szándékát vélünk **e hó végéig** okvetlenül közölni, esetleg b. hirdetésének kéziratát hozzánk beküldeni szi veskedjük.

Daczára a nagy kelendőségnek, a hirdetési árakat ez idén sem emeljük fel, hanem megmaradunk a régi és jutányos árak mellett és pedig:

Egy negyed oldal hirdetés	6 ¹ / ₂ cm. széles és 10 cm. magas	3 ft
Egy fél	13 „ „ „ „ „	5 ft
Egy egész	21 „ „ „ „ „	9 ft

Az ide mellékelt megrendelési ív igénybe vételét és hozzánk mielőbb való beküldését kérve maradtunk

hazafiúi üdvözléttel

A „Zemplén“ könyvnyomtató műintézete „Zemplén“ című társadalmi és irodalmi lap s naptár kiadóhatala.

Tk. 2816/1893. szám.

Felhivás.

A szerencsi kir. járásbírószág mint telek-könyvi hatóság felhivja mindazokat, kik a Mező-Zombor község határában 1870. évben folyamatban volt vasuti kisajátítás alkalmával bírói letétbe helyezett 192 ft 0²/₃ krról kiállított takarékpénztári betétkönyvre elhelyezett és az időközben kamatokkal 478 frt 87 krra felszaporodott kisajátításból eredő kartalanítási összeghez bármi czimen jogot tartanak, hogy eziránti igényeiket a 17,898/1878. I. M. számú rendelet értelmében jelen felhívás közzétételétől számított 3 hó alatt, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál bejelentésük és a kérdéses összeg kiutalását, ahhoz való jogosultságuk igazolása mellett ugyanezen határidő alatt kérelmezzék, mert e határidő sikertelen eltelte esetén, a letétben levő összegnek a kir. államkincstár javára leendő kiutalása iránt fog intézkedés tétetni,

Kelt a szerencsi kir. járásbírószág mint tkkvi hatóságnál 1893. évi aug. hó 28. napján.

Dr. Várady Sándor,
kir. albiró.

593/893. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. járásbírószági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószág 1893. évi 5802/P. számú végzése következtében Dr. Reichard Salamon helybeli lakos ügyvéd által képviselt Winternitz Léni n.-kaposi lakos javára Fischer Jakab helybeli cég ellen 800 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1510 frt 85 krra becsült Bazar üzletbeli árucikkék és háziútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bírószág 5871/P. 1893. sz. végzése folytán 800 forint tökekötetés ennek 1893. évi július hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 68 frt 51 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben az üzlet-helyiségben leendő eszközökre 1893. évi szeptember hó 25. napjának d. e. 9 órája határidővel kitézítik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzintetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Sátoralja-Ujhely, 1893. évi szeptember hó 15-ik napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírószági végrehajtó.

Tk. 1728/1893 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. bírószág mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Gróf Széchényi Imréné végrehajtónak Frenov János végrehajtást szenvedő elleni 25 frt tökekötetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és (a varannói kir. bírószág) területén lévő Kolcs-Hosszu mező községben fekvő a kolcs-hosszu mezei 19. sz. tkjvben A. I. r. sor 184. hr. és 184. ö. i. sz. a. foglalt ház és helyhely Frenov János jogutódai u. m. 1/3 részben Janascsov Pál, 1/3 részben Janascsov Mihály, és 1/3 részben Vajtko János (Obarszki) nevében álló földhasználati és felfelújítási tulajdonra az árverést 445 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi október hó 4. napján d. e. 11 órakor Kolcs-Hosszu mező községe bírája házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 44 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. törvényzikk 170. szakasza értelmében a bánatpénznek a bírószágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen a kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóságnál, 1893. évi július hó 24. napján.

Matolay, kir. albiró.

Hirdetmény.

Alulirt uradalmi igazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a Gróf Andrássy Géza ur tulajdonát képező Szacsur-, Varrannó-Hosszumező-, Göröginye-, Rokító-, Sterkócz és Csabalóc községekben levő ingatlan birtok jutaléka folyó év szeptember 19-én Szacsurban (a sacsurai és v-hosszumezei), szept. 22-én Göröginyén, szept. 27-én Rokítón, szept. 28-án Sterkóczon, szept. 29-én Csabalócson, mindenkor 10 órákor délelőtt a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el-fognak adatni.

A feltételek Vécsén az uradalmi közp. igazgatóságnál megtekinthetők.

Gróf Andrássy Géza uradalmainak központi igazgatósága **Vécsén.**

3-5

Jelzálog hitel.

A Kisbirtokosok országos földhitelintézete jelzálogi biztosítás mellett 4¹/₂% és 5%-os záloglevelekben 300 fttól kezdve korlájlán összegig következő módzatok mellett ad kölcsönt.

A kamatok, kezelési költségek és tőketörlesztés fejében 4¹/₂%-os 50 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőkének évi 5.26%-a fizetendő, vagyis minden 100 frt tőke után félévenként 2 frt 63 kr, 5%-os 33¹/₂ törlesztésű kölcsönöknél a tőke évi 6.6%-a vagyis minden 100 frt tőke után félévenként 3 frt 30 kr.

5%-os 22 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke évi 8%-a vagyis minden 100 frt tőke után félévenként 4 ft.

5%-os 17 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke 9¹/₂%-a, vagyis minden 100 frt tőke után félévenként 4 ft 75 kr.

5%-os 15 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke 10%-a, vagyis minden 100 frt tőke után félévenként 5 ft fizetendő.

Az intézet bélyeg- és adómettességénél fogva a járadékok fizetésénél afelek nyugta-bélyeg illettéket fizetni nem kötelesek, tőkekamat megtérítés rajtuk nem vétetik meg s a törlesési nyugtakra is csak 50 krt fizetnek.

A kölcsön pontos fizetés esetén felmondhatatlan, viszont a felek tartozásukat előbb is akár részben, akár egészben visszafizethetik, a nélkül, hogy ez esetben bármi jutaléket fizetni kötelezettnének.

Az adás-vevéseket és cseréket az intézet nem gátolja s a jelzálogos birtok egyes részeit bármikor tehermentesíti.

A kölcsön kérvények beadását; a kölcsön engedélyezése s folyósítása körül szükséges teendőköt, alólírott, mint a kisbirtokosok országos földhitelintézetének e vidéki képviselője, mérsékelt — az intézet által megállapított — díjazás mellett kész teljesíteni.

S.-A.-Ujhely 1893. szeptember 10.

Ambrózy Nándor,

a kisbirtokosok országos földhitelintézetének ügyvédje.

Festék és puder

a bőrt úgy megeszi, hogy rövid időn az arcbőrt teljesen tönkre teszi; ezen kellemetlenségtől meg van óva minden nő, ki a **Parfümeri Equitabile, Birken-Ralzsam szappannát** használja, s rövid használat után meg lesz győződve, mily kitűnő ellenszer. **Egy darab ára 35 kr.** Kapható: **Welsz Zalmond, Schwarz Márkus** és **Landsman Adolf** kereskedésében.

O.-Liszka nagy-község vagyoni-viszo-

nyainak rendezése, a volt urbéresék és a község mint erkölcsi testület vagyoinak elkülönítése, és a törvényhatóság által megszabott irányu intézkedések megtételére egy szakértő közeg kerestetik, kinek 100 frt általány járand, a mely iránti jelenkezés 15-napok alatt a város előjáróságánál eszközölnőd.

O.-Liszka, 1893. Szept. 15-én.

Ender Gotthold, biró.

Tk. 2882. sz. 1893.

Felhivás.

A szerencsi királyi járásbírószág mint telekkönyvi hatóság felhivja mindazokat, kik Feldheim Károlynak ricei Kovács Mihály és neje Bodnár Erzsébet bekecsi lakosok ellen folyamatban volt kielégítési végrehajtási ügyében, Nagy István által 1868. évben a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalnál bírói letétbe helyezett 176 frt 28 krról kiállított takarékpénztári betéti könyvre elhelyezett összeg és annak időközben kamataihoz bármi czimen jogot tartanak, hogy eziránti igényeiket jelen felhívás közzétételétől számított 3 hó alatt, a 17,898/1878 I. M. számú rendelet értelmében a királyi járásbírószágnál mint telekkönyvi hatóságnál bejelentésük és annak javukra leendő kiutalását, ahoz való igényük igazolása mellett ugyanezen idő alatt kérelmezzék, mert e határidő sikertelen eltelte esetén a letét összeg és összes esedékes kamatának a kir. államkincstár javára leendő bevételezése iránt fog intézkedés tétetni.

Kelt a szerencsi kir. bírószág min tkönyvi hatóságnál, 1893. szept. hó 2-án.

Dr. Várady Sándor.

kir. albiró.

Árverési hirdetmény.

Sztoprokó mező-városának közbirtokossága tulajdonát képező országos- és hetivásár vám f. évi okt. hó 2 án d. e. 10 órakor Sztoprokón Tomka László körjegyző ur lakásán 1894. évi január hó 1-től számítandó 3 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

A bérleti feltételek ugyanott Tomka László urnál bármikor betekinethetők.

Budapest, augusztus hó 3-án.

Lejtényi György,
közbírt. elnök.

Szálloda-megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönséggel, valamint jóakaróim és barátaimmal tudatni, hogy az ujonnan épült és az ujkor igényeinek megfelelő, minden kényelemmel berendezett

Petanovits „Metropole szállodát“ Budapest kerepesi-ut 58.

szombaton, szeptember 2-án

megnyitottam. — A szálloda, mely Budapest legélénkebb utcáján, a keleti pályaudvar, színházak és a körút közvetlen közelében fekszik, a legmodernebb igényeket is kielégíti, t. i. összes helyiségei villamosan világítottak, továbbá a szállodában felvonógép, fürdők és télen központi gőzfűtés van bevezetve.
A szálloda a fő- és székváros egyik látványosságát kepezi. A szálloda kitűnő étteremmel, téli kerttel, magyar és francia konyhával és fényes kávéházzal rendelkezik. — Számos látogatásért esedezve, maradtam

Berkowitz J.

igazgató, ezelőtt a Sacher C. szállodában.

Szoba-árak mérsékelték, világítás és kiszolgálás nem számítatik.

Frühauf J.

szállodás.

2-3

Eladó birkák.

Auga 254 drb.

Ürü 61 drb.

Kos 14 drb.

1 és 1/2 éves anya

és ürü 30 drb.

Értesítéssel szolgál

Zempléni Moskovitz Géza úr uradalmi intézése

Alsó-Körtvélyes u. p. Rákóczi Zemplén-vármegyében.

Bérbeadó birtok.

Gálszécstől 1/4 órányi távolságra az országut mellett fekvő 400 hold tanyai birtok, mely áll: mintegy 300 hold kitűnő buzatermő földből, kaszáló, erdei gyepelgelő s részben erdőből, kényelmes úri lak és megfelelő gazdasági épületekkel, takarmány-szalma-készlettel, gazdasági szerzők és igás barmokkal együtt f. évi október hó 1-étől számítandó 6 évre haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítás szerezhető **Nemthy József** tulajdonosnál Gálszécen.

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

Védjegy. Tokaj város czimere

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

Csak akkor valódi, ha a védjegy az Etliketten, dugón és dímlükupán látható.

Tokaji Cognac

kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

A TOKAJI COGNACGYÁRBÓL TOKAJ.

Minőségben felülmulhatatlan.

Tenyész-kos és sertés eladás.

A munkácsi uradalomban:

16 darab 1 3/4 éves 3/4-rész vérű Rambouillet kos,

20 darab 1 3/4 éves tiszta raczka kos,

60 darab fehér kondor szőrű 1 3/4 éves mangalicza kan sertés eladó.

Levélbeli megkeresésekre rögtön válaszol

az uradalmi Igazgatóság.

Árverés.

A velejtei tej-szövetkezet tulajdonát képező felszerelési tárgyak u. m. állványok, prés, üst, szivattyu stb. folyó 1893. évi szeptember hó 26-án d. e. 8 órakor Velejtén a tej-szövetkezet helyiségében nyilvános árverésen eladatnak, mire venni szándékozők meghivatnak.

Kelt Velejtén, 1893. szeptember 15-én.

Argyelán Miklós.

Jelzálog hitel.

A magyar földhitel-intézet jelzálogi biztosítás mellett 4%-os záloglevelekben 1000 fttól kezdve korlátlan összegig következő módzatok mellett ad kölcsönt:

A 4%-os záloglevelekben felvett kölcsön után kamat és tőketörlesztés fejében 41 éven át 5%, — vagyis minden 1000 ftnyi névértékű kölcsön után évenként 50 fttal fizetendő.

A kamatok és tőketörlesztési részletek fél-évenként előlegesen fizetendők.

Az intézethez benyújtandó bárminő folyamodás — valamint a félévi fizetéseknél kiállítandó nyugták is — bélyegmentesek. A törlési nyugták pedig csak 50 knyi bélyeggel látandók el. Tőkekamatadó megtérítés az adóson nem vétetik meg.

Minden adós az intézet tagjává válik és aki legalább 50,000 ftnyi kölcsönt nyert, az intézet közgyűlésén gyakorolható személyes szavazás, a kisebb kölcsönben részesült a közgyűlésre küldendő közös képviselő választása által az intézet ügyeinek vezetésében s ellenőrzésében részt vehet.

Az adós bármikor tetszése szerint akár az egész kölcsöntökét, akár annak egy részét rendkívüli törleszheti, akár készpénzben, akár záloglevelekben, mely utóbbi esetben tőle ugyanazon minőségű záloglevelek, a minőkben ő a kölcsönt kapta, névszerinti értékben fogadtatnak el.

A kölcsön az intézet részéről rendszerint felmondhatatlan.

A kölcsön kérvények benyújtását, valamint a kölcsön kiezközlése s folyósítása körüli egyéb teendőket, alólírott, mint a magyar földhitel-intézet e vidéki ügyésze, mérsékelt az intézet által megállapított díjazás mellett, kész teljesíteni.

S.-A.-Ujhely, 1893. szept. 10.

Ambrózy Nándor,

a magyar földhitel-intézet ügyvédje.

1-3

8527. sz. 1893. p.

Felhívás

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék által közhírré tétetik, hogy a letét napló vezetőjének jelentése szerint a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalnál 1874. évi 341 napló cikk és letétnyilvántartási napló 12. tétele alatt bevételezve letéti kezelés alatt áll 238 ftt 30 kr. készpénzt képviselő s.-a.-ujhelyi takarékpénztári betéti könyv, melyből

1. Petróczki Iván volt zuellai lakos tömegét 67 ftt 20 kr.
2. Sediri Venczel volt borrói lakos hagyatéki tömegét 11 ftt 71 kr.
3. Szolej György homonna-zbojnai lakost 5 ftt 25 kr.
4. Haraszi Anna h.-olykai lakost 5 ftt 29 kr.
5. Hamcsarik Ilya papinai lakost 25 ftt 10 kr.
6. Keresztessy Vince hagyatéki tömegét 3 ftt 78 kr.
7. Szirmai János és Mihály csódtó megét 42 ftt 81 kr.

illeti meg. Felhivatnak mindazok, kik ezen összegekre jogos igényel bírnak, hogy 45 nap alatt igényüket a kir. törvényszék előtt érvényesítsék, mert különben azok a m. királyi államkincstár részére fognak kiutaltatni

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1893. évi szeptember hó 1. napján tartott üléséből.

Seyfried József, elnök.

Stépan Géza, jegyző.

Az Élet-piaczon 377. szám alatt lévő lakóház, mely áll: 6 szoba, hideg és meleg konyha, külön pad, pincze s házelőtti kertből, 6 lóra való istálló, kocsiszín és fatartóból, 1894. évi április hó 24-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítást adhat a tulajdonos: **Mezőssy Menyhértné S.-a.-Ujhelyben.**

Legjobb óvszer a kolera és egyéb fertőző betegségek ellen! A. nm. m. kir. belügyminiszterium 8476/93. számú közzétételével ajánlva.

TÖKÉLETES FERTŐZÉSEK ELLENÉRTÉKÉRE.

Teljesen szagtalan! Önműködő tözegző kőzetek! Bel- és külföldi szabadalmak! Szobai arnyékszékék min-dentféle tetszetős alakban. Arnyékszék berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, szállodák, iparvállalatok stb. stb. részére.

MAGYAR TÖZEG- ÉS MŰTRÁGYA-IPAR RÉSZÉNY-TÁRSASÁG.

Igazgatóság: BUDAPEST, ZRINYI-UTCA 9. sz.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tőzegalom! Min-dennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Külföldi értékesítés. Város tisztítási- és cifuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágya-gyártás. Képes árjegyzék-vel, részletes tervekkel és költségtérítéssel szívesen szolgál az **ISZEGTŐSÉG.**

3-3

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

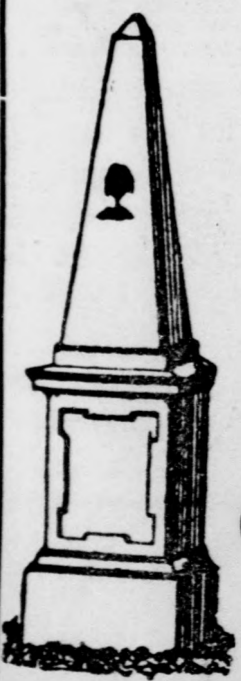
és nomokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF vállalkozó.

7-

Sirkövek újabb tervezése

Sürgőnycim: Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Jutányos aron készítenek.

Makk-eladás.

O.-Liszka volt urb. közönség közösbbe lévő erdejében a makk termés f. é. szept. hó 25-én reggeli 9 órakor, a városházánál árverésen rögtön fizetés mellett el fog adatni. Kikiáltási ár 400 ftt.

Rimaszombathy Pál,

mint a volt urb. község biz. elnöke.

MALÁRTSIK GYÖRGY
fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedése
alapított 1864-ik évben
SÁTORALJA-UJHELYBEN.

A még eddig fölülmulhatatlan valódi

patkány-pogácsa

azon rendkívül pusztító-szer, amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakandokot anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna.

Ezen patkány pusztító szer, sem Phosphort sem Strychnint, sem Arsenikumot vagy más mérgeként ható szert nem tartalmaz, tehát háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Egy nagy csomag ára használati utasítással 30 kr. = 60 fillér.
Egy kis csomag ára 15 kr. = 30 fillér.
Viszont elárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Proba rendelmények, melyek 4 kis- vagy 2 nagy csomagból állanak, legcélszerűbben 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltetnek. Minden nagyobb rendelmény, mely legalább 50 csomagot meghalad, egész Magyarországra területére bérmentve szállítatik.

Ezen patkány-pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarországon minden nagyobb fűszer- és vegyes kereskedésében, valamint a készítőnél:

Malártsik György,
fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedésében
S.-A.-Ujhelyt (Főtér.)

Raktár Sárospatakon: Pavletits György fűszer- és vaskereskedésében.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermékek

sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepet

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmuló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitérő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútor s legelőgánsabbban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönbön szalongozók különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozóknak kényelmére bolthelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalongozók és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

8- kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur) 6-8

legkitérőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZK-KENŐCS

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkör kapható:

A BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására juttatni, miszerint helyben **Bákóczy utca Ligety Bertalan** ur házában egy minden kívánalmat kielégítő

férfi és női divat

pipere és rövidáru üzletet

nyitottam és azt minden e szakba vágó árukkal dusan felszereltem.

Főtörekvésem odairányúl, hogy ezen cikkeket a n. é. közönségnek mindenkor a legjobb minőségben, legpontosabb kiszolgálás mellett a lehető legolcsóbb árban adhaszam.

A n. é. közönség b. pártfogását tisztelettel kéri

KLEIN PÁL.

2--3

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓK!

A nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok: melyek **HOFMANN BÉLA** az „Arany Oroszlánhoz” címzett ungvári gyógyszerárában, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességek:

„LILIAM ARCZKENŐCS”
„LILIAM MOZSDÓVIZ” és
„LILIAM SZAPPAN”

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mitesser) ellen kitünő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILIAM HÖLGYPOR”

a legjobb s legújabb arczpor; mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy fel-tünnék, kitünően tapad s az arcznak természetes üde színt ö-nöz! Kapható fehér, rózsá, és créme (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PÉTER gyógyszerháza

az „Üdvözítő”-ház S.-A.-UJHELYT, a főtéren.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatnak bárkinek, s postai megrendé-lések pontosan eszközöltetnek.

Figyelemre méltók!

Elővigyázat a

ZACHERLIN

rovarpor vásárlásánál.

Vevő: Miért nyujt nekem nyitott rovarport? Én Zacherlint kértem és ez tudvalevőleg csak üvegekben létezik! Nyitott rovarport nem fogadok el, mert az csupán roszakaru visszaélés, a mit a jó hírnevü ZACHERLIN leple alatt levelekben, holmi kürtülések által és skatulyákban szétküldött rovarporokkal üznek. Adja nekem vagy a lepecsételt és »Zacherl» névvel ellátott üveget vagy a pénzemet vissza. *Felvezetni nem hagyom magam!*

Az üvegcsek árak: 12 kr., 39 kr., 50 kr. és 1 ft. — Az ugynevezet »Zacherlin-takarék» gépecske ára 30 kr.

12--12

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhegyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Elíásy Imre, Bérczy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Béla, Malártsik György, Szentgyörgyi Vilm.

Abanj-Szántó: Blau Herman, Sóváry Kálmán.

Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Póányi Dezső, Szekerák Ambrus.

Mándok: Reichard H.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Mezner Vilmos.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.

Szerencsén: Rochlitz Dezsőnél.

Tálya: Sichernmann Jakab és fiánál.

Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma.

Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.